D17

LKA

Lietuvos nacionalinė M.Mažvydo biblioteka

Britanijos LIETUVIS

LITHUANIAN WEEKLY — LIETUVIU SAVAITRASTIS

Leidejas— D. B. LIETUVIU SAJUNGOS CENTRO VALDYBA
REDAKCINES KOLEGIJOS PRIEZIUOJE
Redaguoja—A. J. KAULENAS
REDAKCIJOS IR ADMINISTRACIJOS ADRESAS
2, London Mews, London Street, London, W.2.
(Telef. AMBassador 6195)
KAINA : metams - 18 sil., 6 me n. - 10 sil.
3 men. - 5 sil, 6 penai
SKELBIMAI : eilute I skilt - 1 sil
Sveikinimai ir uzuojautos—10 sil.
Redakcija straipsnius talso bei trumpina savo nuoziūra ir nesunaudotu rankrasciu nesaugo.
Uz skelbimu turini redakcija neatsako.
Paskiro Nr kaina 6 penai

17(90) 1949, balandžio 22 III METAI

BERLYNO BLOKADA PRADEDA SMAUGTI SOVIETUS

Oro keliu tiekimas Berlynui pateisino visas viltis. Berlynas nejaučia maisto trūkumo, o paskelbus vakarams Rusiškos zonos blokada, sovietiškoje zonoje prasidėjo ekonominiai negalavimai Paslaptinga Rusu Generolo kelionė Vašingtonan.

Rusijos ivesta Berlyno blokada, kurios tikslas buvo badu marinti miesto gyventojus ir tuo priversti Vakarus apliesti Berlyna, kartu sutrukdyti atskiros Vakaru Vokietijos valstybes sudaryma, ne tik kad nepasieke savo tikslo, bet priešingai, pasidare kenksminga pačiai sovietinei zonai ir priverte rusus rimtai susirūpinti tolimesnemis šios blokados pasekomis. Tokia nuomone reiškia neutralūs stebetojai ir šioji nuomone kaip tik pateisina šiandien kursuojančius gandus, kad Rusija nutarusi nuimti Berlyno blokada.

Nors oro kelias ir labai brangus Vakarams, bet jis visai p'lnai pateisino save, ir šiuo metu no tik kad pilnai yra aprūpinamas Berlynas, bet net sudarynejamos atsargos žiemai, kada oras nera palankus lektuvu sus'siekimui. Pristatymo rekordas buvo pasiektas pereita savaite, kada Berlynan buvo atgabenta virš 12.000 tonu ir padarytos 1398 keliones per 24 val. Reikia pastebeti, kad tai yra nepaprastas ivykis oro transporto istorijoje. Amerikos karinis Gubernatorius gen. Clay ta proga pareiške: "Tas duos rusams galutini atsakyma ir irodyma, kad Berlynas gali būti aprūpinamas oro keliu, taip, kaip jis buvo aprūpinamas sausumos kel'ais prieš blokada."

Tuo laiku, kai Berlynas ne tik maistu, bet ir žaliavomis yra pilnai aprūpinamas, — sovietu zonoje yra jaučiamas ne tik nerimas, bet ir kai kuriu prekiu trūkumas, kurios ankščiau ateidavo iš Prancūzijos, Belg'jos ir kitur.

Sovietu uždetoji blokada pradejo atsisukti prieš juos pačius. Vakaru Valstybiu ivestoji kontr-blokada sovietu zonai jau šiandien skaudžiai juntama ir Vokietijos ūkio palaikymas rusams kainuoja gal daugiau, nei oro tiltas Vakaru valstybems. Negana to ekonominio spaudimo, bet čia ipinamas ir politinis momentas, — kol Berlyno blokada tesiama, tol Vakarai nesutinka eiti i pasitarimus su rusais del Vokietijos. O rusai šiandien jau noretu susesti prie derybu stalo, nes toks vilkinimas Vokietijos problemos daro nuostolius rus'škai politikai, — brandina Vakaru Vokietijos, kaip nepriklausomos valstybes sukūrima. Kalbos sklinda ir maršalo Sokolovskio atšaukimas ir paskyrimas naujo žmogaus, kaip tik duotu teise speti, kad rusai parenge dirva galimiems tuo reikalu žygiams. Nors oficialiai n'eko nepasakoma, bet juk be ugnies nera dūmu . . . O rusai turetu intereso, jie noretu pas'ekti dvieju tikslu: palengvetu rusu zonos padetis Vakarams nuemus kontr-blokada ir galetu iš naujo pradeti pasitarimus su Vakarais del visos Vokietijos valstybes sudarymo, tuo sutrukdant atskiros Vakaru Vokietijos valstybes sudaryma. Pirmas tikslas gali ir išsipildyti, bet kiek tai liečia antraji, — tenka labai abejoti. Londone pažymima, kad keturiu valstybiu (JAV, Britanijos, Prancūzijos ir Rusijos) konferenc'ja del Vokietijos pasidarys galima tik tada, kai bus nuimta blokada ir atstatytas pilnai laisvas susisiekimas su Berlynu. Tač'au tai nereiškai, kad tokia konferencija tuojau bus sušaukta blokada nuemus. Pirmiausia reikia tureti garantija, kad tokia konferencija nebus vien bergždž'as laiko gaišinimas, kaip kad būdavo anksčiau su panašiomis konferencijomis. Sie Vakaru pareiškimai rodo, kad jie jaučiasi stipr'oje padetyje ir nedarys veltui nuolaidu. Tai patvirtina ir paskutinieji susitar'mai tarp Vakaru valstybiu, kuriuo 158 iva'rios imones paliekamos neišmontuotos, nors pagal susitarima su Rusija jos turejo būti išdarytos ir pasiustos santarvininkams, kaip reparacijos. Duota ir daug'au laisves vokiečiams. Tai vis ženklai, kad laikas jau tas praeityje, kada būdavo tūpčiojama ties kiekvienu Rusijos pasiūlymu.

Švenč'u metu buvo dementuotos žinios, kad Rusijos gen. Georgiev išvyko i Vašingtona su specialia misija, liečiančia Berlyno blokada. Dementi padarytas, bet kalbos apie jo uždavini plinta labai plačiai. Vieningai pripažistama, kad rusu zonos ekonomine padetis verčia juos ieškoti kaip galima greičiau išeities iš šios padeties.

Airija-Respublika

Velyku nakti 12 val. Airija oficialiai tapo Nepriklausoma Respublika ir tuo aktu buvo nutrauktas paskutinis ryšys su Britu Imperija ir Karūna. O tas ryšys ir tebuvo iki šiol galiojas vadinamas Užsienio Santykiu Aktas, pagal kuri Anglijos karalius akredituodavo Airijos pasiuntinius prie svet'mu valstybiu, taipgi ir k'tu valstybiu pasiuntinius Airijai, savo skyriamuosius raštus iteikdavo Britanijos Karal'ui. Tai viskas nuo šio laiko jau panaikinta.

Airijos paskelb'mas respublika Dubline buvo paminetas 21 patrankos šūviu, taipgi ir kitomis iškilmemis. Pažymetina, kad šiose iškilmese nedalyvavo ilgametis kovotojas už Air'jos laisve de Valera. Visa jo partija (Fianna Fail) atsisake iškilmese dalyvauti, tvirtindami, kad Airija jau buvo ir yra respublika nuo 1937 metu, kada buvo ivestas virš paminetas Užs. Santykiu Aktas. Prie iškilmiu neprisidejo ir Dublino savivaldybe. Protestantai irgi priešingi tam santykiu nutraukimui tarp Airijos ir Karūnos. Taigi, ivykis, kuris turetu išš aukti vien džiaugsma visame krašte, buvo gana nevienodai sutiktas.

Airijos Prezidentas Sean O'Kelly, šia proga, gavo daug sveikinimu iš užsienio. Tarp ju buvo sveikinimas ir Britanijos Premjero Mr. Attlee. Airijos Premjeras pažymejo, kad jis tikisi ir toliau išliksia geri santykiai tarp Airijos ir Britanijos.

IMPERINĖ KONFERENCIJA

Savo garsioje kalboje Bostone, Churchillis pasake, kad Vakaru civilizacijos išsaugojimas nuo komunistinio antplūdžio pr'klauso nuo tamprios sajungos ir vieningumo tarp JAV-biu, Vakaru Europos ir Britu Commonwealth'o. Prieš tokia trejuke, vieninga ir galinga, jokia kita pasaul'o jega negali atsilaikyti. Ir štai, trečiadieni Londone prasidejo Britu Commonwealth'o premjeru konferencija, kuriai teikiama ypatingos reikšmes. Juk Britu Commonwealth'o-Imperijos role minetoje trejukeje yra gal svarbiausia už kitu jos nariu, ir štai del ko: Didž. Britanija, Commonwealth'o centras, kartu yra taipgi Vakaru Europos stipriausias ir svarb'ausias partneris. Antra, Imperijos kraštai yra išsimetę po visus kontinentus ir užima svarbias strategines pozicijas ir, trečia Imperija jungia ivairias rases, ivair'as kultūras bei tautybes, kas padeda bendradarbiavimui tarp Europos ir atgimusios Azijos kontinento. Bene šis, paskutinis, punktas ir bus pastarosios konferencijos branduolys. Juk per šia konferencija tures paaišketi ar Commonweal'h'as-Imperija taps labai tampriu tos pačios šeimynos junginiu, ar liks tik laisva atskiru ir skirtingu rasiu bei tautu sajunga, kurios vienintelis ryšys tebus noras glaudžiai bendradarbiauti, vienodai suprantant demokratine savoka. Taigi ta prasme šioji konferencija yra istorine. Jos nutarimai bus svarbūs ne vien britams, bet ir visam pasauliui. Ypatinga antspalvi duoda Indijos pareiškimas, kad ji pasiryžusi tapti respubl ka. Juk iki šiol visos Dominijos, nors ir būdamos visiškai nepriklausomos, vistik buvo davusios savo ištikimybe Karaliui, kuris skaitesi vyriausia galva visu Commonwealtho kraštu.

Karūna skaitesi vieninteliu, tačiau labai stipriu ir reikšmingu junginiu. Dabar gi Indija nuo to norinti atsisakyti. Ji sakosi gerb'anti dabartini karaliu, bet atsimindama, kad patys sunkiausi Indijos laikai rišasi su atsiminimais apie britu karalius, ji noretu visai ištrinti ta varda iš savo gyvenimo. Tačiau, ir būdama respublika, Indija noretu l'kti Commonwealtho lygiu ir visiškai nepriklausomu nariu. Taigi iškyla reikalas surasti nauja ir visiems priimtina bendra jungti, koks iki šiol buvo karalius. Tam yra ivairiu pasiūlymu. Ka'p vienas iš ju,—bendra Commonwealtho pilietybe. Bet kitos Dominijos su tuo nenori sut'kti. Jie tvirtina, kad Indija atsisakydama nuo ištikimybes karaliui, bet pasilikdama lygiateisiu Commonwealto nariu, nori tureti visas privileg'jas, bet nenori turet jokiu pareigu. Taigi, klausimas labai komplikuotas. Ir kaip jis bus išsprestas, priklausys, kaip sakyta, ar Commonwealthas taps viena šeima, glaudžiai susijungusi, ar tik palaida tautu sajunga. Jei Indija išeitu iš šios šeimos, tada Commonwealthas liktu daugumoje tik britu tautu šeimyniniu junginiu, kaip ir ankšč'au, ir svarbiausi jos nariai, be pačios Britanijos, būtu kraštai, kuriuose gyvena britu kilmes žmones, kaip tai Australija, Naujoji Zeland'ja, Kanada ir dalinai Pietu Afrika. Kai kas mano, kad toks, kad ir sumažejes, bet tamprus junginys; būtu stipresnis ir geresnis, nei didesnio masto palaida sajunga.

Taip, Britu Imperija negime per viena diena, — ji išsivyste pamažu, laikotarpyje keliu šimtmečiu. Ji turi išugdžiusi savo tradicijas, papročius, svarb'ausia, vienoda supratima tu brangiu demokratiniu trad'ciju. Ir jeigu prieš šimta metu Britu Imperijos kraštai buvo laikomi sajungoje jegos pagelba, tai šiandien tas visai išnyko, — dabar tai yra visai la'svu ir nepriklausomu tautu junginys, kuris jaučia tradicine draugyste vienas kitam ir nauda iš priklausymo Commonwealthui.

Viena tik aišku,—Britu Commonwealthas, po šios konferencijos, prades nauja savo gyvenimo era.

Rinkiminis Planas Paskelbtas

Ateinančiais metais turi ivykti rinkimai Britu Parlamentan-žemuosius Rūmus. Visos partijos ruošiasi. Konservatoriai jau paskelbe kelias chartas, kuriose išdestoma ju politika, kiek tai liešia atskiras ūkio šakas. Ju ekonomine politika remiasi privatines nuosavybes demokratija, kur kiekvienam asmeniui garantuojamas minimalus pragyvenimas ir virš to, kiekvienas gali pagerinti savo likima pagal savo jegas ir sugebejimus. Konservatoriai jau dabar sutinka palikti angl'u kasyklas, elektra, Anglijos Banka, susisiekima ir kit. valstybes nuosavybe, ko jie anksčiau nenorejo pripažinti.

Siomis dienomis ir socialistai paskelbe savo rinkimine programa. Iš paviršiau žiūrint, susidaro ispūdis, kad tarp tu dv'eju partiju visai maži skirtumai. Vien tik antgalviai yra kitoki. Gi užs'enio politikoje abi partijos yra vienodos nuomones. Tačiau nors princip'niai skirtumai gali atrodyti ir maži, bet jie vistik yra ir daugiausia pasireiškia niuansuose. Kada konservatoriai stovi už privatine nuosavybe, — kuo mažiau suvalstybinimo ir kuo mažiau valstybes kišimosi i gyventoju reikalus, socialistai priešingai, — nors ir sutinka su privačia nuosavybe mažesniame maste, bet j'e siekia kaip galima daugiau ūkio šaku paimti i valstybes rankas ir pasiekti galimai didesnio isikišimo vyriausybes i krašto ūkio kontrole. Socialistai nori planingo ūkio, ko jie ir sieke per paskutinius keturius metus. Pereitos savaites paskelbtame Darbo Partijos Vykd. Komiteto plane numatyta (tarp kita): suvalstybinti Industrini Draudima (apie 14 draudimo bendroviu, kurios verčiasi žmoniu gyvybes apdraudimu ir kuriu turtas s'ekia virš 1.200 milijonu svaru.). Suvalstybinti cukraus pramone, vandentiekius, kur'e dabar yra savivaldybiu ar privačiu firmu rankose; Mesos urmo prekyba, šaldytuvus ir skerdyklas.

Laivu statybos ir chemine pramone bus paliekama privačiose rankose, bet su salyga, kad tos pramones šakos tarnaus tautos interesams. Urmo ir detali prekyba būsianti pal'ekama privačiose rankose, tačiau, vyriausybe numato galimuma, reikalui esant, isteigti valstybinius urmo sandelius ar krautuves, kur'os sudarytu konkurencija privatiems asmenims ir tuo numuštu per aukštas kainas. Numatyta visa eile Tarybu, kurios tarnautu žmoniu gerbūvio išlyginimui prakybos ar pramones gyvenime.

Šis Vykd. Komiteto planas buvo išsiuntinetas visiems partijos skyriams, kad davus progos kiekvienam su juo susipažinti prieš metine Darbo Partijos konferenc'ja, kuri ivyks per Sekmines. Ten jis bus nuodugniai svarstomas ir galutinai priimtas, kaip ateinančiu rinkimu programa.

Rinkimai turi ivykti 1950 metais. Parlamentas čia renkamas 5 metams, Tikslia data nustatys vyriausybe. Ji gali data pasir'nkti kada tinkama, kada ji apskaičiuoja, kad yra jai palankiaus'as momentas. Konstitucija leidžia vyriausybei rinkimus paskelbti ir anksč'au, t.y. ir nepraejus 5 metams, jei ji mato, kad velesnis momentas jai gali būti nepatogus.

PASAULINIS TAIKOS KONGRESAS

Kominformas išnaudoja visas galimas priemones, kad suklaidinus viešaja pasaulio nuomone apie tikruosius Sovietu tikslus. Štai nesenai New Yorke buvo taip vad'namas Kultūros ir Mokslo Kongresas. Jis buvo pravestas tokiais pat metodais, kaip ir paskut'nis tokio vardo kongresas, pereitais metais, Lenkijoje. JAV-bes, pramatydamos to kongreso tikruosius tikslus, kai kuriems komunistu ar prokomunistin'ems delegatams nedave vizu.

Kominformas nenurimsta. Štai trečiadieni Paryžiuje vel prasidejo panašus susirinkimas, kuris save pasivadino Pasaulines Taikos Kongresu. Jis yra komunistu proteguojamas. Prancūzijos vyriausybe irgi sulaike kai kurias vizas komunistams, ypač norejusiems atvykti iš Rusijos. Rusija praše 52, gi buvo duota tik 8. Rusija tač au su tuo nesutiko ir pareikalavo dar 48 visu, — po 2 atstovus iš 16 sovietiniu respubliku.

Britu delegacija bus bene viena iš didžiausiu, — dalyvavuja ap'e 300 asmenu, kuriu skaič'uje yra žinomi komunistu simpatikai, kaip H. Johnson, Canterburio klebonas, Zilliacus ir kit.

Londono Savivaldybės Rinkimai

Kaip jau pereita savaite buvo rašyta, lygus atstovu skaičiaus pravedimas i Londono savivaldybe buvo išsprestas darbiečiu naudai. Sie, su pagalba likusiu 10 aldermanu galejo tureti dauguma Taryboje ir pravesti savo pirmininka, kuris iš savo puses prisidejo prie likusiu 11 aldermenu išrinkimo. Socialistu pasiūlymu buvo išrinkti 6 darbiečiai ir 5 konservator'ai. Taigi šiuo metu Taryboje yra: socialistai 81, konservatoriai 69 ir liberalas 1. Londono valdžia lieka ir toliau socialistu rankose. Konservatoriai aštriai protestavo prieš toki socialistu elgesi, kuri sulygino su hitleriškais darbais. Jie tvirtino, kad mažiausia jie turi tureti po lygiai balsu su socialistais, atsimenant, kad už juos balsavo daugiau žmoniu. Socialistai tvirtino, kad toks lygus balsu skaičius nebus naudingas Londonui, nes nebūtu galima pravesti jokiu nutarimu.

ATLANTO PAKTĄ PASIRAŠIUS

Rašo—St. KUZMINSKAS

Balandžio 4d. Vašingtone tapo pasirašytas taip vadinamas, Atlanto Paktas. Šio pakto pagrindine mintis visiems jau gerai žinoma: jeigu nors viena iš pasirašiusiu valstybiu būtu bet kokio nors agreoriaus užpulta, visos kitos pakta pasirašiusios eis užpultajam kraštui pagalbon.

Šitokio Pakto gimimas, kaip paprastai, neapseio be tam tikru krikšto škilmiu ir propagandos. Visu pasirašiusiu kraštu atstovai pasake šiam aktui pritarkytas prakalbas. Jos visos daugiau ar mažiau buvo vienodos. Ju visu pagrindine mintis buvo viena: ATLANTO PAKTAS YRA STIPRIAUSIAS IRANKIS PASAULIO TAIKAI IŠLAIKYTI, kokio žmonijos istor.joje dar nera buve.

Sakinys skambus ir imponuojantis, tik, deja, jo turinys yra perdem klaidingas. Visi valstybes vyrai, kurie ten kalbejo, neparode (o gal nenorejo parodyti) tikro faktu ir ju prasmes supratimo, kurie vyko netolimoj praeity, dar tebevyksta dabarty ir lemia 20 amžiaus žmonijos, o visu pirma Europos, ateiti.

Atlanto Paktas nera pirmas, nera vienintelis ir nera stipriausias irankis pasaulio taikai išlaikyti. Praeityje panašiu paktu buvo daug ir jie visi buvo " stipriausi " (tuo metu, kada juos dare) ir visi jie buvo skirti tam pačiam tikslui, butent, AMŽINAI TAIKAI išlaikyti. Tik, deja, net palyginamai trumpam laikui praejus, visi šie paktai kažkaip "susilpnedavo" ir "amžina taika" vel virsdavo karu. Paktas senyviems valstybes vyrams būdavo lyg naujas žaislas vaikui, kuris bežaidžant kažkaip greit suluždavo.

Nemanau, kad ir Atlanto Pakto likimas būtu kitoks. Kaip jau minejau, ne vienas paktas taikos neišsaugoja. Didesnes apimties susitarimai, ar paktai, buvo tik dideliais veiksniais, kurie leme žmonijos istorijos eiga geron ar blogon pusen. Pavyzdžiai: Lietuvos-Lenkijos sajunga sugniužde totorius ir išgelbejo Vakaru Europa; Lietuvos-Lenkijos sajunga, Vytauto Didžiojo vadovaujama, sumuše kryžiuočius ir išvede Vokietija iš rikiuotes dviems šimtams metu; Didž. Britanijos vadovaujama sajunga sumuše Napoleona; Prancūzijos-Rusijos-Anglijos sajunga sumuše kaizerio Vilhelmo II Vokietija ir t.t. ir t.t. Kaip matome, kad ir čia paminetos sajungos leme ne taika, bet karus, t.y. karo laimetojus ar pralaimetojus. Kodel g. Atlanto Paktas turetu būti kitoks.

Vašingtone susirinke valstybes vyrai štai kaip samprotauja, — jeigu Amerika būtu aiškiai ir atvirai dalyvavusi valstybiu sajungose prieš I ir II pasaulini kara, taip kaip ji dalyvauja Atlanto Pakte, tai ne vieno iš tu dvieju karu nebūtu buve; Vokietija nebūtu išdrisusi pradeti kara prieš tokia stipria sajunga.

Su šiais paaiškinimais esu linkes sutikti: jeigu Vokietija būtu išanksto žinojusi, kad Amerika dalyvaus kare prieš ja, tai ne Kaizeris, ne Hitleris karo gal ir nebūtu pradejes. Bet argi tas pat galioja jau bzestančiam III Pasauliniam kariu. Argi galima lyginti politine pasaulio santvarka anais laikais ir dabar. Kad ir labai noretume ir labai stengtumes surasti bet koki panašuma, jokio nesurasime. " Anais senais gerais laikais " Europos politiniu jegu lygsvara išlaikyti lemiamas veiksnys buvo Didž. Britanijos Imperija — kurion sajungon ji dejosi, ten karo laimejimas buvo užtikrintas. Sita vaidmeni Europoje ji vaidino apie 300 metu. Tačiau čia pat tuojaus skubu pažymeti—niekuomet amžinos taikos ji nesugebejo užtikrinti, ji leme tik karus, kuriu ir Didž. Britanijos galybes laikais buvo pakankamai daug; ir kas dejosi su ja, — tas buvo laimetojas.

Šitas Didž. Britanijos vaidmuo Europos reikaluose po II pasaulinio karo kaip ir pasibaige. Ne todel, kad Britu Imperija kiek susilpnejo, bet visu pirma todel, kad priešas šiuo kartu žada būti žymiai stipresnis. Šitas modernus priešas apima ištisus kontinentus, o jo " globoje " esamu žmoniu skaičius apima 50% viso žemes rutulio gyventoju. Šis milžiniškas priešas yra gresme ne tiktai Vakaru Europai, bet lygiai tiek pat ir Amerikai. Ir Britanija, kiek ji stipri bebūtu, ji negali vien savo jega atsverti naujo priešo galios, kaip ji atsverdavo anksčiau Napoleona, Vilhelma II ar Hitleri. Štai ir suprantama, kad pasaulio (jau nebe Europos) politiniu jegu lygsvara palaikyti nebeimanoma be JA Valstybiu: Todel, kaip minejau, esmeje Atlanto Paktas visai nesiskiria nuo jo paktu pirmtakūnu. Vaidinimas tas pats, tik dekoracijos ir artistai kiti. Šansu šimtmetinei taikai, kaip tikisi p. Bevinas, jokiu, o tik brestančio karo nudelsimas. Atlanto Paktas yra tik baslys i priešo riedančius ratus.

Mes visi pastebejome, kad Atlanto Pakto paruošimas ir pasirašymas vyko kažkaip itartinai skubotai. Gal Atlanto Pakto iniciatoriai turejo slaptu daviniu, kad priešas jau šia vasara ruošesi žygiui! . . . Gal būt — mes to nežinome. Tik faktas, — Atlanto Paktas visa pasaul padalino į dvi, tarp saves lenktyniaujančias, kariškas stovyklas. Tie, kurie mano, jog užtenka vien paties Pakto esimo, kad atgrasinti priešа nuo bet kokiu užkariavimo užmačiu, labai klysta. Pirmam pasauliniam karui pasibaigus, Prancūzija pasistate ištisa tvirtoviu eile, vadinama Mažino linija. Visa prancūzu tauta mane, — dabar pasislepus už šiu tvirtoviu sienu jiems jau nebera reikalo bijotis Vokietijos ir šimtmečius jie gali gyventi be rūpesčiu, smaguriaudami namuose ir kavinese. Bet . . . praejo tik 20 metu, vokiečiu armija per pora valandu pralauže Mažino linija ir per pora dienu atsidūre Paryžiuje . . .

Taip gali atsitikti ir su Atlanto Paktu, jeigu jis liks tik istoriniu dokumentu, be gyvybines jegos ir kūrybines minties, Priešas, kaip mes žinome, nesnaudžia: visomis galimomis priemonemis jis siekia pasaulio užkariavimo. Ir puse jo jis jau turi. Dabar visas reikalas teina tik del kitos puses . . . Todel Atlanto Pakto valstybes, kurios imasi apginti ne tik likusiaja pasaulio puse, bet irgi išlaisvinti jau pavergtaja, turi būti labai veiklios ir dinamiškos. Tai, atrodo, supranta visos pasirašiusios valstybes, tik labai maža ju dalis rodo pakankama tam reikalui ryžtinguma. Dauguma yra linkusi politiniam smaguriavimui ir žaismui.

O štai svarbiausias dalykas! LAIKAS ATLANTO PAKTO SEKMINGAM VEIKIMUI YRA LABAI RIBOTAS. Štai vasario 11d. skaiteme laikraštyje: JAV gaminama atomine bomba stalo teniso sviedinelio didžio, be jos sprogstamoji jega prilygsta šimtui vagonu dinamito. Kitaip tariant, užteks keliu tokiu sviedinelių Londonui, Paryžiui ar New Yorkui sunaikinti.

Dabar klausimas: kas bus, kuomet kiekvienam komunistui pasauly bus išdalinta po kelis tokius " stalo teniso " sviedinelius. Atsakymas, — Vakaru Europos ir viso pasaulio kultūros ir civilizacijos vaizdas yra labai aiškus!

Kaip atrodys tada Atlanto Paktas, kaip stipriausias irankis amžinai pasaulio taikai išlaikyti . . . Ar nevertetu šio pakto valstybems jau dabar, ilgai nedelsiant pakviesti savo kontr-partnerius kad ir i draugiškas " stalo teniso " rungtynes, kol pastarieji, kad ir turi " rakietas," bet dar neturi " sviedinelių " . . .

Šiuo linkiu gero pasisekimo Atlanto Pakto komandai!

LAIM. ŠVALKUS

NE TAIP

Ne taip margai čia žydi geles
Ne taip čia paukščiai gieda.
Čia nepražys tau teviškeles
Palaukiu pirmas žiedas.

Čia neskambes daina artojo,
Aidai piemens ragelio.
Ir čia ne toks žalumas goju
Kaip beržo ten prie kelio.

Ne taip švelniai upokšniai šnera,
Kaip ten už tevo sodu.
Ten ju klausyt taip buvo gera
Ir niekad nenuobodu.

Ne taip ir saule šičia šviečia—
Jos žvilgsnis šaltas, nuogas.
Ji juokdavos seklyčioj tečio
Pro vysnia isivogus.

Tau čia ne tas dangus ir žeme,
Ne ta dalia ir dienos.
Anie pavasariai vaidenas,
Žibutes ir purienos . . .

Lietuviai ir Baltiečiai Svetimųjų Akimis Žiūrint

Belgijoje leidžiamas laikraštis " Orzel Biały " buves gen. Anderso korpo organas patalpino straipsni " Tremtiniu Babelio Bokštas Vokietijoje." Straipsnyje rašoma:

" Tarp 80.000 ukrainiečiu vyksta " haličanu " ir asmenu iš anapus Dniepro kvirčiai Ši tautybe esanti dinamiškiausia ir linkusi valdytis " kieta ranka." Ukrainiečiu šalpos organizacija yra IRO akredituota ir tas leidžia daugeliui vykti Amerikon. Daug inteligentijos, tebeina 5 laikraščiai, senieji emigrantai iš Čekijos vaidina žymia role, nors vadovauja buv. Lenkijos Seimo vicepirm. Mudryj. Daug laiko ir energijos eikvojama savitarpio ginčams. Vistik, tiktai monarchistai neistojo i Tautine Taryba.

Baltgudžiu Vokietijoje esa 10.000. Leidžiamas 1 savaitraštis. " Vyriausybe " su prezid. Abramčiku apsistojo Paryžiuje. Didelis skilimas: stačiatikiu vyskupai remia neskaitlingus pro-rusus, gi naiškios praeities grupe naudojasi IRO pritarimu ir kratosi rusu, dargi nenori baltgudžiu vardo ir vadinasi " krivičiais." Pastaruoju metu baltgudžiu pareikštos teritorines pretenzijos nuo Brainsko ligi Karaliaučiaus, sukele aštru lietuviu-baltgudžiu ginčia . . . apie Vilniu.

LIETUVIU Vokietijoje esama 42.000. Dauguma ruošiasi vykti Amerikon, neva turi 13.000 darbo ir butu garantiju iš USA. Be to, emigruoja i Anglija ir dominijas. Lietuviai, kaip iš viso baltiečiai, vengia kontinentalines Vakaru Europos kraštu. Pusmilijonis lietuviu Amerikoje materialiai remia savo tautiečius Vokietijoje ir lietuviu Raudonasis Kryžius gabiai veikia. Vokietijoje susikūrusios organizacijos darosi pasaulinio masto organizacijomis ir palaipsniui keliasi Amerikon. Inteligentija planingai perkeliama anapus vandenyno, kur universitetuose jau desotke eile lietuviu profesoriu, kur DP perome didžiuma lietuviu-amerikiečiu redakciju, kur jau yra keliosdešimts gydytoju ir t.t. Tremtyje gyvena 3 vyskupai, daug buv. ministeriu, generolu, puse visu profesoriu ir rašytoju, gi lietuviu studentu skaičius tremtyje siekia 50% prieškarines studentijos. Leidžiami keturi laikraščiai. Per 3 metus daug nuveikta kultūros dirvoje. Susidare skaitlingi teatrai, chorai, negti kuri laika opera, išleista daug dailiosios literatūros veikalu, išdalinta premiju.

Skilimo esame ir čia-kurgi jo nebuvo! — betgi nevisiško. Viena dispozicijos veiksni sudaro diplomatiniai atstovai, pripažistami eiles valstybiu, o savo laiku apsodintos prezidento Smetonos vyriausybes. Diplomatu šefu yra buv. min. Lozoraitis, gyvenas Romoje. Be to veikia Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas, susikūres okupuotame krašte, dabar esas Vokietijoje. Ji daugumoje sudaro Smetonos-Voldemaro perversmo nušalintu partiju atstovai. Tas Komitetas eina Seimo tremtyje funkcijas, gi jo priešaky stovi krikšnioniškosios demokratijos vadas, prelatas Krupavičius. Sis Komitetas išskyre Vykdomaja Taryba, kuri veikia kaip Vyriausybe tremtyje su V. Sidzikausku priešaky. 50 nuošimčiu vietu Komitete užima krikščioniškosios demokratijos blokas, o 50 nuošimčiu — tautininkai, liaudininkai, socialistai ir kiti, kurie reikalauja isileisti Klaipedos lietuviu (liuteronu iš buv. Prūsijos okupacijos) atstovo ir tuo būdu laimeti didžiuma. Ginčas teisiasi jau metus laiko ir opozicija pareiške pirmininkui nepasitikejima, išvakarese jo išvykimo i JAV svarbiems pasitarimams. Nepaisant trynimosi, visi veiksniai savitarpy bendradarbiauja.

LATVIU esama 80.000. Anglu kalbos mokymas buves privalomas gimnazijose. Inteligentijos gausumas ir protestantu parama leido latviams užimti apsčiai vietu IRO administracijoje, kas teikia materialini pagrinda ir daug itakos latviams. Jie emigruoja išimtinai i anglo-saksu kraštus. Ju leidžiama daug leidiniu angliškai. Ar toji propaganda duoda geru vaisiu, ar protestantu rateliu parama, ar ju pačiu užsilaikymas — gana to, kad jie sudaro emigracijos verbavimo komisiju labiausiai megiama elementa. Latviai skiriasi nuo kitu DP. Ju spauda kitokia. Ligi šiol jie nepasisake Intermariumo nei kitokios viršvalstybines idejos temomis, jie patvirtino tiktai triju Pabaltijo valstybiu sajunga. Daugiausia jie domisi dabartimi. Sportas ju gyvenime ir propagandoje užima žymia vieta. DP Olimpiadoje latviai laimejo daugiausia dovanu ir savo krepšininkus, prieškarinius Europos čempionus, jie pasiunte užsienin propagandai. Kultūrinis gyvenimas reiškiasi Rygos operos baletu. Latviai turi 3 savai-

(*nukelta i 4 psl.*)

IŠSKIRTIEJI

J. Dvikapiskis

Ir išsiplete žemeje šetono galybe,
prieš kuria kapituliavo dangus . . .
Rainiu, Praveniškiu ir Červenes
auku šventieji kaulai, Jūs nublankstate prieš naujas kančias Motinos
Tevynes Žemeje! . . .

Temo. Sugirgždejo durys. Samanotos, šimtametes kleties slenksti perženge iš darbo grižusi, buvusi pavyzdingo ūkio savininke, Stase Janyliene. Šešiametis jos vienturtis Laimutis, tartum stirniukas, šoko iš užstales pasitikti motinos. Motina išbučiavusi savo sūnu, pasodino ant lovos krašto. Truktelejusi kede prie lovos, atsisedo ir ji pati, tačiau, nulenkusi galva kažko giliai susimaste.

— Mamyte, aš valgyti noriu . . . — su skundu balse prabilo berniukas.

— Argi duonyte jau visa suvalgei, mielas vaikeli-paklause motina.

— Ne . . . bet buvo senelis Antanas, jis nusiskunde, kad antra diena, kaip nieko nevalges ir aš . . . atidaviau . . . — tartum nusikaltes, nedrasiai prisipažino motinai Laimutis.

— Ak, tu mano, kūdiki . . . — susigraudino Janyliene ir apkabinusi Laimuti, stipriai prispaude prie savo širdies. Staiga berniukas pajuto ant savo veido krentančias motinos ašaras.

— Mamyte . . . Miela mamyte, kodel tu verki . . . Kas atsitiko . . . Mamuliuk . . . — susigraudines iki ašaru, klausinejo motina berniukas.

—Nieko, mielas vaikeli, praeis . . . Nusiramink, mano mažuleli . . . — skepetaites kampu šluostydama didele Laimučio ašara, ramino ji motina.

— Tuoj užkursim ugnele, išvirsim kukuliu tik tu man padesi bulvytes nuskusti, o tuomet privalgysim sočiai, sočiai . . . — motina, kaip išmanydama stengesi išblaškyti susidariusia nuotaika.

— Gerai, mamyte . . . Tik tu atnešk, aš visas bulvytes nuskusiu . . . Tiesa, mamyt, senelis Antanas liepe tau pasakyt, kad šiandien vakare žadejo aplankyti mus girininkas . . . Bet praše, kad tu išeitum jo pasitikti . . .

— Girininkas . . . Ačiū Viešpačiui! . . —ištrūko iš Janylienes lūpu, lyg džiaugsmo, lyg rūpesčio šūksnys.

— Ar tu, mamyte, ji pažisti . . . — teiravosi Laimutis.

— Taip, vaikeli, tai mūsu teveliuko geras draugas. Tiesa, ar daugiau niekas pas mus nebuvo atejes, kai manes nebuvo namie.

— Ne, niekas . . . Tik šeimininkas buvo, bet aš nesupratau ka jis sake . . . kelis kartus minejo " mama " ir " pridu pozne " . . . Ka tai reiškia, mamyt.

— Ak, ta piktoji dvasia! . . . — prašnibždejo lūpos Janylienes.

— Ka jis pasake, mamyt, — nerimo Laimutis.

— Jis žadejo veliau ateiti . . . — atsake motina.

— Mamyt, aš nežinau kodel, kaip tik pamatau ta mūsu šeimininka, man darosi labai baisu,—ir berniukas instiktyviai prisiglaude prie motinos.

— Del to, mielas vaikeli, kad jis yra baisus atejūnas. Ju čia tūkstančiai, kurie naikina mūsu duonyte, o mums tik trupinius palieka.

Kalba nutrauke bildesys i duris.

— Laba diena, draugei Janžlienei! — perženges slenksti pasisveikino nepažistamas asmuo.

— Laba diena, draugei Janylienei! — atsake Janyliene, uždegdama žibaline lempa.

— Mano pavarde Karpovas, o mano tarnybines pareigos gerai žinomos kiekvienam tarybiškai susipratusiam piliečiui,— su pasididžiavimu užakcentavo valsčiaus kompartijos sekretorius, vietinis ruselis, pirmiau buves krosnininkas Karmazino gizelis.

— Kuo galečiau draugu sekretoriui patarnauti, — rimtu ir ramiu tonu paklause Janyliene.

— Malonu bus, ar nemalonu, tai priklausys nuo tamstos pačios. Todel ir atvykau pas tamsta aš pats, labai svarbu tarnybiniu reikalu, — ir išsitrauke iš portfelio pluošta popieriu, pasidejo juos ant stalo ir eme vartyti.

Prisiartino arčiau stalo ir Janyliene. Jau jai " svarbūs tarnybiniai reikalai " buvo nebenaujiena.

— Reikalas toks, drauge Janyliene, — pradejo Karpovas, — Kaip jūs dabar gyvenat, taip toliau gyventi negalima ir neleistina. Proletarinis ūkis reikalauja planingo ir racionalaus tvarkingumo. Tarybine santvarka daro privilegijas tokiems ūkiams, subrendusios . . . — čia Karpovui nutrūko mintis ir pasižiūrejo i parašyta lapa, — vadinasi, tokios šeimos paliekamos valdyti ūki savarankiškai, nuosavybes teisemis . . . Tamsta, todel vel turi proga tapti šio tarybiškojo ūkio savininke, jei sukursi pavyzdinga šeima, atsižadedama buržuaziniu-smetoniniu prietaru, viešai pasmerkdama anksčiau padaryta savo klaidasusidedant su tautos išdaviku ir liaudies priešu Juozu Janyla. Sis kruvinasis smetonininkas parsdaves Hitlerio agentams, begediškai pabego, palikdamas varge savo šeima, o dabar vedes angle Betty Stewart, nerūpestingai gyvena Anglijoje ir dirba trečiam karui prieš Sovietu S-ga ginkla gamyboje " Bristol " fabrike . . .

— Tai melas ir šmeižtas! Jis niekuomet nebuvo ir nebus nei savo tautos, nei savo

Iš mūsų GYVENIMO

Manchesteryje Daiktine Rinkliava Gana Pavyko

Daiktine rinkliava Vokietijoje likusiems tautiečiams paremti Eccles skyriui dave, palyginti, gana geru rezultatus. Surinkta 82 svarai drabužiu ir 12 svaru maisto ir muilo. Taip pat surinkta ir pinigais: surinkta £6.0.8., atskaičius daiktu sugabenimo ir persiuntimo išlaidas, pasiusta £4.11.8. Rinkliavos metu daiktu ir pinigu yra dave per 50 lietuviu. Daiktinei rinkliavai ypač nepašykštejo Bagdonavičiene, Kumeta, Lukoševičius, Navickas, Verbyla ir kit. Pinigais po 10/- yra dave Dimparta, Orentas (tevas), Žmuitinas, (kiti smulkesnem's sumomis). Nemaža aukotoju, ypač stambesniu, yra senosios lietuviu kolonijos nariai. Kai kurie aukotojai nusiskunde, kad rinkliava per staigiai juos užklupusi, nebuve laiko pasiruošti.

Rinkliava pravedant ypač daug darbo yra padejes VI. Kupstys.

Iš ivairiu skyriu nariu sudarytas choras, šokeju grupe ir vaidintojai ligi šiol buvo prišlieti prie Eccles skyriaus. Šio skyriaus valdybos siūlymu, tas scenos meno kolektyvas nuo šiol nebepriklausys ne vienam skyriui, bus viso Manchesterio kolektyvas. Išsirinkes iš savo tarpo vadovybe, pirmininkaujama A. Mikalausko, jis, kaip lygiateisis vienetas, ieina i Manchesterio organizaciju atstovu taryba. Gavusiam nepriklausomybe šiam kolektyvui paremti taryba nusprende nuo visu viešu parengimu skirti penktadali pelno. Taip pat visos kolektyvo paruošimu pajamos nuo šiol eis ne kam kitam, bet kolektyvui, kad jis galetu pasiruošti didesniems pastatymams. Finansine kontrole ir priežiūra vykdo taryba.

Šio kolektyvo chorui jau kuris laikas vadovauja St. Gaidelis.

Lietuviu Klubo vadovybe sutiko leisti repeticijoms naudotis naujosiom's Klubo patalpomis.

Lietuviu Klubas balandžio 9d. iš lauželio persikele i naujuosius namus. Dabar manchesteriečiai jau tikrai turi kur atsikvept'. Iškilmingas naujuju patalpu atidarymas bus kiek veliau.

(k.b.)

Coventry Kronika

Coventry lietuviu kolonija labai išsibarsčiusi po visas miesto dalis. Šeimos daugumoje gyvena privačiai mieste, o viengungiai-Brooklands, Keresley, Vyken ir CHEST hosteliuose. Išsiskirstymas ir nevienodas darbo laikas labai sunkina S-gos Skyriaus veikima, tačiau energingo Skyriau pirmininko valia pasiekia visus. To paskoje dainuojam, šokam tautinius šokius minimadas ir klausomes paskaitu. Skyriau veikimas vykdomas per ivairiems reikalams sudarytas sekcijas-komisijas. Ju yra: Menin's lietuviu bendruomenes kolektyvas. Bažnytinis Komitetas, Finansu ir Spaudos Komisija. Reikaluj 'škilus buvo sudaryta Letuviu Namu pirkimui Londone akciju platinimo komisija, kuria sudaro P. Goberis, P. J. Adomonis ir P. Bražiūnas. Paskutiniu laiku susidare ir Auku vajaus paremti tautiečius Vokietijoje komisija. Šias sunkias, bet garbingas pareigas pasieme p. Galinis, p. Mikuckiene ir p. Navickas.

Valdybai vadovaujant ir šioms sekcijoms uoliai dirbant, nuveikta daug darbu ir pasiekta gražiu rezultatu. Nera, manytina, Coventry'je ne vieno anglo, kur's, šiokiu ar tokiu būdu, nebūtu mates, pažines ar girdejes apie lietuviu kolonija Coventry.

Coventriškis.

Sukūrus lietuviška šeimos židini,

♡

p. LENA JOKUBPREIKŠAITE
ir
p. KOSTA BARČIAUSKA,

♡

nuoširdžiai sveikiname linkedami sauleto ir ilgo gyvenimo.

Flackwell Heath Skyriaus Valdyba

VIETINIŲ VIENETŲ TALKA

Iš trumpos žinutes, išspausdintos "Britanijos Lietuvyje," skaitytojams jau zinoma, kad Manchesteryje nesenai susiorganizavo savotiška jaunu ir senu seniu taryba, kuros uždavinys žiūreti, kad čia dirbamas kultūrinis ir visuomeninis lietuviškas darbas ietu i tinkamas vežes. Toji "seniu" taryba-tai pietiniu organizaciju vadovai, prie kuriu prisides ir atitinkamu sričiu (scenos meno, sporto ir kit) vadovai.

Manchesteryje jau gana senai kai kieno buvo puoselejama mintis susitarti su Liet. Sąjungos Centro Valdyba ir isteigti čia, vidurineje Anglijoje, Sąjungos apygarda, kuri suburtu i krūva šios srities skyrius. Esmeje ir per apygarda būtu siekiama to paties glaudesnio bendradarbiavimo ir našesnio darbo, bet apygardos ikūrimas vargu būtu pateisinamas: juk visos apygardos atstovai vargu dažniau susitiktu, kaip pora kartu per metus, tad po būtino centro dar tureti sritini centreli būtu prabanga. Juk apygardos vadovybe ne ka naujo tegaletu sukurti, o pakartotu centro sprendimus, nurodymus, sumanymus.

Kaip kuriame mieste ir gretimuose stovyklose lietuviai tarpusavyje bendradarbiauja, nuo to dažnai priklauso paties darbo rezultatai. Jei kurio dalyko vienas būrelis neiveikia, tai keliu būreliu talka ir negalimus dalykus padazo galimais.

PRAEITIES KLAIDOS IR KLAIDELES. Noredamas parodyti, kaip manchesteriečiai lietuviai buvo priversti igyvyvendinti vietiniu organizaciju tarybeles deja, turiu šiek tiek nušviesti praeit', ne labai paisydamas to, kad šis klaidu kelimas gali vienam kitam ir nepatikti.

Mes čia iki šiol esame pridare nemaža klaidu, nederindami, nerikiuodami savo darbo. Mieste ir apylinkeje turime kelias organizacijas: Lietuviu Klubas, kelius Liet. S-gos skyrius, vis stiprejanti ansambli, ligi šiol buvusi prie vieno skyriaus, turime sportininkus, Kataliku bendruomene. Tikimes tu organizacinių vienetu tureti dar daugiau, ir iki šiol pasitaikydavo taip, kad vienas vienetas dirbdavo, o kitas, gal dažniau del kuriu asmeniniu motyvu, kojas kaišiodavo.

Sakysim, du kartus i Anglija buvo atvažiave solistai, o mes čia neturejome ne vieno koncerto. Už pirmaji karta mums galima atleisti: dar nebuvome susitūpeje, bet del antrojo karto kažkaip geda jau atleidimo prašyti. Ir vis delto koncertas čia neivyko, nes pirmoji šiuo dalyku susidomejusi organizacija, paaiškejus, kad jai iš to nebus pelno, nusisprende atsisakyti, bet neišdriso painformuoti kitu, o kai emesi šie reikalo, kita organizacija, jau buvo gal ir veloka.

Norejome suruošti liaudies dirbiniu paroda, bet ne vienas atskiras organizacinis vienetas neišdriso rizikuoti, nes iš šio reikalo pelno nematyti, nors organizuoti paroda mes visi jaučiame aišku reikala.

Prie Eccles skyriaus jau senai yra susiorganizaves ansamblis, kuris pastaruoju metu rimtai pradejo dirbti. Isteigus taryba, mes jau pajegeme ta ansambli padaryti nepriklausoma, o šiandien ieškome būdu, kaip ji pastatyti ant koju, ta mūsu visu pasididžiavima. Jame dalyvauja ne vieno kurio organizacinio vieneto, bet beveik visu balsingi ir geru koju nariai, nes vienas skyrius nieko rimtesnio nepajegtu sudaryti. Buvo metas, kai trys organizaciniai vienetai tris savaites iš eiles ruoše vakarus, ir vis tai pačiai publikai, iš dalies rodydami ta pačia programa ir ivarydami žiūrovui nuoboduli. Žiūrovas ejo iš pareigos. Kitu metu, kai vienas organizacinis vienetas paskelbe vakara, kitas, pažadejes šiam talkininkauti ir duoti programa, per savaite prieš tai pats suruoše vakara ir parode ta pačia pažadetaja programa.

Tu klaideliu būta ir daugiau, bet šiandien mes pasirinkome jau kita kelia ir tuo keliu einame pirmuosius žingsnius. Mes tau turime MANCHESTERIO LIETUVIŠKU ORGANIZACINIU VIENETU VADOVU TARYBA, kuri pradeda derinti veikla ir ieškoti išeities tais atvejais, kai kuris nors pasirodymas nežada pelno, bet lietuviškoms akims žiūrint jis būtinas. Kas buvo neimanoma atskiram vienetui, tai visu talka pajegs nugaleti žymiai daugiau kliūčiu. Ligi šiol mes jau spejoms išsiaškinti kaip konkrečiai remsime savo ansambli, kad jis galetu kanors rimtesnio pastatyti. Talkos būdu paminesime Motinos Diena, šiek tiek galpapildysime Klubo turima biblioteka. Nuo šiol jau nebus bedos del patalpos repeticijoms ir kitokiems susibūrimams, nes Lietuviu Klubas jau persikele i savo naujas patalpas, ir ten durys atdaros visiems miesto ir apylinkes lietuviams, o ir vietos ten apsčiai yra.

Man rodos, kad tarybai, dar šiandien labai jaunutei, teks ieškoti sutarimo ir geriausio sprendimo ir tokiais bendraisiais reikalais, kaip Lietuviu Namu akciju platinimo propaganda, nes manchesteriečiai nepasiryže būti tik manchesteriečiais, jiems turi rūpeti ir visi bendrieji reikalai.

Mes gavome žiniu, kad Liet. Sąjungos Centro Valdyba mūsiške taryba sutiko palankiai. Juk jos uždavinys-si kti naše nio lietuviško darbo glaudesnes talkos būdu.

Žinoma, šitokia talka teimanoma ten, kur gretimais yra bent pora organizaciniu vienetu. Jei ju minejinai, atskirai ruošiant, išeina menkesni, tai krūvoje ruošiant ju lygis būtu ne karta žymiai aukštesnis. Gretimi vienetai, naudodamiesi talka, pajegtu ir stipresnius chorelius suorganizuoti, ir bendras paskaitas, ir kitu būdu rastu žmonems sujungti naudingesniems darbams.

K. BARENAS

Sekmadienio RIMČIAI

Prisikelimas ir Gyvenimas

Viduriniais amžiais Kristu vadino nauju laiku Hektoru. Ir ne be prasmes: nuo Kristaus Prisikelimo laimi nugaletas ir griūva triumfuojas; nuo tada mirtis ne pabaiga, bet pradžia. Neturtas pasidaro laime ir Dievo malone; kentejimai-karališku patepimu, persekiojimai-išlaisvinimu . . .

Tikrai krikščionybe, sustiprinta Išganytojo Prisikelimu, pakeite ligšiolines vertybes. Del to ir Bažnyčia Velyku sekvencjoje gieda: "Mors et vita duello conflixere mirando: dux vitae mortuus, regnat vivus- mirtis ir gyvenimas susidūre nuostabioje dvikovoje: mires gyvenimo vadas gyvas viešpatauja."

Šiandien visi krikščionys ir Kristaus religijos priešai, visi tikintieji ir ateistai, visi Viešpaties bičiuliai ir priešai pripažista, kad Prisikelimas yra esminis ir centrinis faktas, krikščionybes pati širdis.

Nuo Prisikelimo laiku kiekvienas tikintis turi eiti nauju Dievo keliu, kuris savo esme skiriasi nuo žmogiško kelio. Visus gi tuos, kurie per daug prisiriše prie žemes dievekliu, Viešpaties angelas ispeja:

— Jo čia nera! . . .

Šitie žodžiai turi sujudinti visu sielas. Turi sujaudinti taip, kaip anas moteris, kurios žiūrejo i tuščia kapa. Tada tiktai pilnai paaiškes tiesos antgamtinis realizmas, apie kuri Kristus kalbejo Lozoriaus seseriai:

— Aš esu prisikelimas ir gyvenimas. Kas tiki i mane, nors ir mirtu, bus gyvas . . .

Žmogus yra leistas amžinybei. Ivairios šio gyvenimo kliūtys apvalo žmogu, kad jis būtu vertas amžinybes. Del to, apaštalu žodžiais betariant, džiaukimes ir dar karta džiaukimes.

Pamaldos

BRADFORD St. Ann's bažnyčioje pamaldos gegužes 1d. 12 v.. Prieš tai (11.30 v.) parapijos saleje visiems giedojimo pratybos.

ROCHDALE Pallotine Sisters koplyčioje (40, William St.) apylinkes lietuviams pamaldos gegužes 8d. 11 val.

Neistengdamas atskirais laiškais atsakyti visiems, mane sveikinusiems Velyku Šv. proga, šiuo kelius tartu nuoširdžia padeka ir savo ruoztu siunčiu geriausius linkejimus.

F. Neveravičius.

SKAITYTOJŲ LAIŠKAI

Pagalbau ši jaunikaiti iškelete iš lopšio. Ačiū. Sveikinu. Manau, kad visi geros valios lietuviai. Jūsu pastangas supras ir Jus darbe parems.

Jūsu V. Ignaitis.

.....

VELYKU "MARGUTIS." Velykos be margučiu, — ne Velykos! "Britanijos Lietuvio" leidejai pagerbdami ta sena lietuviška papro', padare Velykoms staigmena, — padovanojo po "Marguti,"—jau spaustuveje spausdinta "Br. Lietuvi." Tai tikra staigmena, juk kiek buvo spaudoje diskusinių straipsniu, kritikos, del "BL" spausdinimo, Leidejai, matomai, jau senai ruošesi, tylejo ir kantriai neše jiems skaitytoju uždeta našta. Ir štai, netiketai, kaip giedria diena griaustinis iš dangaus, — prašom, mieli skaitytojai, štai spaustuveje spausdintas "BL."

Ko pageidavome, tas jau ivyko. Dabar mūsu visu pareiga visais būdais remti laikrašti. Pirmoji pareiga-prenumeruoti. Prenumeruokime ne vien sau, bet ir draugams i užseni. Juk to vieno "BL" per maža, norim pasiskaityti ir kitose valstybese išeinančius lietuviškus laikraščius, bet del valiutos suvaržymo juos užsiprenumeruoti neimanoma. TAD KEISKIMES LAIKRAŠČIAIS. Štai Jonas gyvena Australijoje, susitark, užprenumeruok jam "Br. Lietuvi" jis atsius tau "Mūsu Pastoge." Kazys iš Kanados atsius "Nepriklausoma Lietuva," Jurgis "Argentinos Lietuviu Balsa" ir t.t. Tokiu būdu palaikysime lietuviška spauda ir padidinsim prenumeratoriu skaičiu.

Mieli leidejai, ačiū už Velykini marguti, linkiu ištvermes darbe ir sulaukti dvigubo prenumeratoriu skaičiaus. Visi su atgimstančiu pavasariu stokim i lietuviškos spaudos darba.

Viktoras Vytenietis

šeimos išdaviku!—perimta pykčio, nutrauke Janyliene.

— Drauge Janyliene, prašome nesikarščiuoti. Jeigu tamsta nori isitikinti, prašau parašyti, štai tuo adresu, laiška. Tai yra jo žmonos buto privatus adresas . . . — ir Karpovas, su Mefisto šypsena, ištiese jai lapuka popieriaus.

— Gerai, aš klausau iki galo. Prašau kalbekite toliau, pone sekretoriau, — su pagieža ištare Janyliene.

— Tad prašau klausyti, aš kalbu tamstos labui. Taigi, pirmasis Janyla Juozas tarybu Lietuvai ir tamstai yra mires. Prieš tamstos gyvenimo ateiti stovi Janyla Juozas antras . . . Jis savanoriškai savo pavarde sulietuvino, noredamas tuo irodyti tamstai savo meile . . . Ar tamsta supranti, koks šio žmogaus pasiaukojimas! Atsižadeti savo garbingos prigimtos pavardes ir pasirinkti išdaviko pavarde! . . .

— Kalbek, tesk tamsta greičiau. Kas seka toliau, — nervingai kalbejo Janyliene.

— O seka tai, kad tamstai LKP(b) prezidiumas suteikia išimti-išvengimu papildomu jungtuviu formalumu ir pripažista tamsta teisetuose šeimos ryšiuose su pilnateisiu tamstos vyru Janyla Juozu, skirtu iki šiol šio tarybinio ūkio komisaru, buvusiu Arkadijum Bubnovu . . .

— Ar tai viskas, — paklause Janyliene.

— Dar ne. Štai pažymejimas, kuris skamba šitaip: "Šiuo pažymima, kad Bivainiu viensedijos ūkio savininkai Juozas Janyla su Stase Janyliene pagal Žemes Reformos istatymo numatyta išimti, turi teise savarankiškai valdyti savo ūki nuosavybes teisemis ir istatymo numatytomis prievolemis" . . . Čia jūsu vyro parašas jau yra . . .

— Kokios pasekmes man numatytos, jei šio rašto nepasirašysiu.

— Už pasekmes aš, gerbiamoji, neatsakau . . . Tai spres aukštesnioji instancija,— ironiškai atsake Karpovas.

— O gal jau išsprestos. Būk atviras Karpova', — su tokia pat ironija paklause Janyliene.

— Drauge Janyliene, ši reikala mes turime baigti. Ar tamsta sutinki pasirašyti, ar ne . . .

— Ne!

— Savo žygio tamsta veliau pasigailesi, bet gali būti tada jau per velu . . . — rinkdamas savo popierius, kalbejo kompartijos sekretorius Karpovas. Nesulaukes jokio atsakymo, spruko pro duris.

.....

Janyliene, tartum negyva statula, valandele žiūrejo ismeigusi žvilgsnį i dur's, kuriose išnyko šetono igaliotinis. Po valandeles ji sukniubo prie stalo ir kukčiodama paplūdo ašarose . . .

— Mamyte, miele mamyt! Neverk . . . tas negeras ponas nebegriš . . . Atnešk bulvytes . . . aš noriu valgyti . . . — pats ašarodamas kalbejo vaikutis.

— Vargšas tu mano kūliki . . . O, kad tu žinotum ir suprastum koks mūsu laukia likimas . . . —Apkabinusi Laimuti skundesi pati sau nelaimingoji motina.

Vel bildesys i duris . . .

— Žyvy zdorovenki, Stasička! (sveika, gyva Stasele)—perženges slenksti tare barzdotas, meškos išvaizdos, "Juozas Janyla." Iš tolo jau nuo jo dvoke degtine. Janylene atsistojo, tačiau negalejo ištarti ne vieno žodžio. Ji buvo išblyškusi, kaip drobe. Laimutis isikibes sijonan ir už jos pasislepes, bailiai stebejo nelauktaji svečia. "Šeimininkas" nenuleisdamas nuo Janylienes savo išsprogusiu ir nuo alkoholio paraudusiu akiu, tartum šešelis prislinko prie jos ir savo letena paplojes jai per peti tare:

— Nie žurys halubka, vsio bus heraj . . . (Nesisielok, balandele, viskas bus gerai)— tare brūkšteledamas ranka per Janylienes kasas.

— Šalin!—šūktelejo Janylene ir visa jega pastume Bubnova, kuris vos išsilaike nepargriuves.

— Ach vot kak! Neliubiš jo dobromu! (Štai kaip, nemyl geruoju). Tak pasmotrim! (Tai pažiūresim)—ir iniršes, visa jega griebe ja glebin. Prasidejo nelygi kova. Laimutis klykdamas it laukinis žveriukas, savo nagais ir dantimis isisurbe i užpuoliko ranka. Bubnovas sukrioke ir paleides motina, sviede bernuka aslon, besiruošdamas ji pulti, bet motina pastojo kelia. Vaikas išbego laukan. Atsidūres nakties tamsoje, jis instiktyviai pasuko apšviestos seklyčios link, kur gyvena žmones . . . Jiems pasiguosti . . . Tačiau išgirdes ten girtu žmoniu gyvuliška maurojima, jis dar didesniu išgasčiu pasileido sodo takeliu pirtes link, kur nekarta apsinakvodavo "ubagelis" Antanas.

Kukčiodamas ir užspringdamas ašaromis jis bego ir bego. Štai jau ir serbentu krūmai . . . Staiga iš krūmo išgirdo švelnu vyriška balsa: "Laimut!" Jis sustojo. Iš krūmu pasirode aukšta vyriška figūra.

— Nebijok, Laimuti. Aš čia,—girininkas . . . Pasakyk man ko tu verki . . . Kas atsitiko.

Berniukas iš nustebimo kartu ir iš baimes negalejo žodžio ištarti, tik kukčiojo. Pagaliau, didelems pastangomis ištare:

— Gelbekit mamyte . . . ten kletyje . . .

.....

Vyriškis pokštelejo delnais ir sparčiais žingsniais nuejo sodybos link, o paskui ji iš serbentu krūmu išlindo dar keturi šešeliai— jo palydovai. Is kleteles išsiveržė isteriškas moters balsas—"Gelbekit!"

Po keliu sekundžiu sugirgždejo kleties durys ir nutraškejo automato serija . . .

.....

Po valandeles, išgelbetoji Janyliene, bučiavo atsisveikindama su gimtaja sodyba senutes pirteles kampa ir sudejus ant krūtines šventa kryžiu, nuejo kartu, su sūnumi ir išgelbetojais, nakties glūdumon, — nauju vargu gyvenimo keliu . . .

Britanijos LIETUVIS VISAME PASAULYJE

1949, balandžio 22

BRIUSELIS. Belgijos vyriausybe atsisake nuo jai paskirtu, paskutiniu Vakaru valstybiu susitarimu, teritoriju, kurios turejo būti išskirtos iš Vokietijos, ir ijungtos Belgijos sudet'n. Šioje teritorijoje randasi 7 miestai, iš kuriu didžiausias Monastyr.

MIUNCHENAS. Amerikiečiu zonon atskrido lektuvas, kuriuo pabego iš Čekoslovakijos trys kariškiai.

ROMA. Žinomas Italijos komunistas Realė, kuris nesenai lankesi Maskvoje, pareiške, kad Stalinas, kuris laike 1948m. turejo keturius šird'es priepuolius, šiuo metu jaučiasi nestipriai. Nors jo sveikatos stovis blogeja, bet Stalinas nutare nepaskirti bent kuri vadovaujanti komunista savuoju ipediniu. Po jo galimos mirties, visa valdžia būsianti padalinta trims grupems, bet ne vienam asmeniui.

ROMA. Italijos Premjeras de Gasperi pareiške, kad netrukus būsianti pravesta Italijoje žemes reforma, — did'eji dvarai būsia iš dalinti, aprūpinant mažažemius ir bežemius ūk'ais.

VAŠINGTONAS. Žemes Ūkio Departamentas paskelbe, kad šiais metais V-bes daugiau eksportuos taboko i Anglija.

MASKVA. Naftos Pramones ministeris Bajbaikovas pareiške, kad Rusijos naftos gamyba yra mažesne, nei buvo numatyta planu.

MIUNCHENAS. Paskelbta, kad laike 3 menesiu iš Čekoslovakijos i Vakaru Vokietija yra atbege virš 1.500 asmenu.

BELGRADAS. Maskva pradejo radijo valandeles makedonu kalba. Jose smarkiai puolamas Tito ir raginami makedoniečiai "tautiniai susiprasti" ir kovoti prieš "titine priespauda."

SOFIJA. Raudonojo Bulgarijos diktatoriaus Dymitrovo vieta užeme Kalarovas. Kol kas dar neaišku, ar šis paskyrimas yra laikinas ar pastovus. Kalarovas iki šiol buvo užs. r. min.

ATENAI. Švenčiu metu buvo aprimusios kovos su partizanais, dabar vel isiliepsnojo visu smarkumu. Kaip praneša graiku štabas, partizanu puolimai atremti. Partizanu sudety, kaip praneša graiku spauda, yra ir "vokiečiu liaudies batalionai," gi vokiečiai karininkai vadovauja karinems operacijoms.

SOFIJA. Pašalinus Bulgarijos vicepremjera Kostova, del "nepalankumo Rusijai," šiomis dienomis gauta žinia, kad ir Bulgarijos premjeras Dymitrovas gavo "atostogas" ir gydosi kur tai Rusijoje.

MADRIDAS. Žiniomis iš Ispanijos, gen. Rudenko, kuris buvo vienu iš liudininku Kravčenkos byloje, atvykusiu iš Rusijos, šiomis dienomis suimtas.

VATIKANAS. Popiežius paskelbe enciklika, kurioje pakartoja nora, kad Jeruzales miestas būtu atiduotas tarptautinei kontrolei ir paskelbtas "laisvuoju miestu," kad priejimas prie šventu vietu būtu laisvas, nevaržomas.

FRANKFURTAS. Keliol'ka tūkstančiu žmoniu Didiji Penktadieni atvyko i bavaru kaimeli Konnersreuth, kur gyvena Terese Neumann, kur'ai jau 24 metus iš eiles kiekviena Did. Penktadieni atsiveria Kristaus kančios žaizdos. Terese Neumann šiuo metu turi 54 metus.

FRANKFURTAS. Šeštadieni prasidejo dideli amerikiečiu kariuomenes manevrai ties Čekoslovakijos siena.

OTTAWA. Kanadon atvyko Prancūzijos Gen. Štabo šefas gen. G. Revers pasitarimams su Kanados vadovaujančiais kariškiais.

BUKARESTAS. Iš Rumunijos vyriausybes l'ko pašalinti dar du užsilike ministeriai ne komunistai. Dabar jau visi ministeriai yra komunistai.

VAŠINGTONAS. Trečiadieni Prez. Trumanas pranešė, kad admirolas K'rk paskirtas naujuoju JAV ambasadorium Maskvoje, vietoj atsistatydinusio B. Smith. Admirl. Kirk 'iki šiol buvo ambasadorium Belgijoje.

LONDONAS. Trečiadieni prasidejo Suvienytos Europos ekonomines sekcijos konferenc'ja, kurioje dalyvauja atstovai iš virš 20 valstybiu, ju tarpe pabegeliai iš už geležines uždangos. Atidarant konferencija pasc'k sve'k'n'mo kalba Suvienytos Europos Prezidentas Churchillis ir Britu vyriausybes vardu Mr. Alexander, Krašto Apsaugos Minister's. Tenka pažymeti, kad Britu vyriausybe iki šiol labai nuošaliai laikesi nuo šio Suvienytos Europos sajūdž'o.

NANKINGAS. Kinijos komunistu kariuomene pradejo pulti Ji bando persikelti per Jangses upe. Puolime dalyvauja 1 mil. raudonuju kiniečiu. Anksčiau pastatytose salygose komunistai reikalavo leisti persikelti per Jangste, bet Kinijos vyriausybe tai buvo atmetusi.

LONDONAS. Plaukia Jangstes upe du britu karo laivai buvo užpulti Kinijos komunist'nes kariuomenes, vienas iš ju padegtas. Paskutinemis žiniomis, šiuose laivuose padaryta dideliu nuostol'u, yra 20 užmustu ir daug sužeistu.

KRONIKA

Lietuvos Ministeris p. B. K. Balutis 20 balandž'o išvyko i Vokietijos britu zona aplankyti lietuviu esančiu DP stovyklose. Ministeris lankysis visose didesnese **stovyklose.**

✦ ✦ ✦

Žiniomis iš Amer'kos, VLIK Pirmininkas prel. M. Krupavičius ir Vykdomosios Tarybos Pirmin'nkas V. Sidzikauskas, griždami iš JAV-b'u, kur šiuo metu jie vieši, trumpam sustos **Londone.**

✦ ✦ ✦

Balandž'o 18d. ligonineje mire JONAS ČEPONIS, gim. 1916m. Velionis dirbo **anglu kasyklose-Armadale, Škotijoje.**

Inašai Namu Fondui

V. JUREVIČIUS, £10; J. Žvirblis, £4; J. Rimdžius, £3; Po £2 — J. Rudaitis, A. Rusys, J. Kažukauskas, V. Malinavičius, J. Krišč'iūniene, A. Šimkevičius, E. K. Simaičiai, St. Šalkauskas, H. Survila; Po £1 — J. Maslauskas, P. Sadauskas, P. Papečkiene, B. Raslanas, A. Gurskas, O. Gratkauskiene, E. Daubariene, J. Bendorius, O. Simonaityte, V. Gelažnikas, E. Gelažn'kaite, E. Kairaityte, B. Grigaravičiute, B. Pačkauskate, J. Andriunaite, S. Riščiūnaite, R. Grigaravičiute, P. Starževičius, K. Starževičiene, L. Dirž'nskiene, H. Diržinskas, V. Fidlezis, V. Nameka, P. Eigelis, A. Elvikas, P. Palkimas, A. Benetis, D. Dainauskas, S. Virketaite, P. Morkūnas, M. Varanauskas, J. Baužys, A. Jankus, K. Jakas, A. Kupčinskaite, J. Černis, Ant. Pesys, J. Dambrauskas, J. Butkus, Pr. Kvietkauskas, A. Leichmanas, Z. Jakubonis, Z. Kud'rka, K. Balaišis, P. Vičas, K. Jankauskas, R. Užpurvis, I. Kartavičius, A. Dukaitis, A. Pešlatas, I. Liekis, V. Urbonas, J. Sutkus, M. Kojalavičius, A. Vigelskas, V. Turūta, J. Šalkauskas, V. Leliūga, K. Skrabas, V. Lesčinskas, L. Vitenas, M. Gliaubertas, Vl. Stankus, J. Mačiulis, S. Beinoras, P. Baronas, P. Čeponis, H.B., O. Reinyte, V. Ivanauskas, J. Česukenas, J. Naudžiūnas, I. Stasiulyte, J. Juška, J. Bieliukas, P. Karvelis, B. Jocys, K. Šveingrauberis, V. Tumosas, K. Žukas, V. Jurgelaitis, P. Žukas, A. Mušinskas, V. Varneckas, A. Gertas, R. Gylyte, N. Gertner'ene, P. Markūnas, D. Mikulenas, K. Pučinskas, J. Šumanas, J. Bataitis, A. Matulaitis, J. Šerpetauskas, J. Bagužis, J. Leveris, J. Leveris (jun.), D. Bukauskaite, N. Ragauskaite, S. Mockus, L. Galgauskas, J. Aleliūnas, B. Guoga V. Kurtinaitis, R. Pauliukonis, V. Melnykas, V. Blauzdys, X.X., V. Kazlauskas, P. Masalskis, J. Garkevičius, P. Pekarskas, M. Mašalaitis, S. Stulgys, J. Duoba, S. Treč'okaite, P. Levinas, P. Gudas, A. Sidaravičius, S. Rudokas, E. Kavaliauskaite, D. Kaulinis, A. Matuzonis, V. Graužulevičius, P. P'kčius, V. Kaluzevičius, B. Kumpis, P. Lengvenis, V. Natkus, V. Miliauskas, D. Banys, A. Gilys, K. Vitkauskas V. Vnarauskas, M. Matuka'tis, B. Sebastijonas, A. Venckus, K. Čyvas, K. Bražinskas, N. Novasickis, P. Barauskas, S. Jutelis, J. Juškys.

(atkelta iš 2 psl.)

traščius. Ir pas latvius buvo skilimas, bet dabar jau užglostytas. Latvijos Seimo iš prieš-Ulmaniniu laiku atstovu susigrupavimas vadovaujamas paskutiniojo demokratinio Seimo buv. antro vice-pirm.-kataliku vyskupo Rancano, kuris buvo laikomas Latvijos valstybinio suverenumo teisiu paveldetoju. Betgi tremtiniu didžiuma sudaro Ulmanio šalininkai. Susitarimas remiasi šiais pamatais: valstybiniu suvereniu teisiu atstovais yra diplomatai tose vietose, kur jie pripažistami. Apart to susikūre Tautine Taryba, kuria sudaro maždaug trečdaliu buvusiojo Seimo politiniu partiju atstovai su vyskupu Rancanu priešaky; kita trečdali sudaro visuomeniniu organizaciju atstovai, ir trečiajidelegataį iš Latviu Centrales Tarybos, išrinktos visu tremtiniu rinkimuose.

Tarp 24.000 estu-daugiausia inteligentija, daugelis dirba IRO aukštose pareigose. Turi žymiu rašytoju ir mokslininku. Savo dirbinius eksportuoja Amerikon, betgi tuo skiriasi nuo kitu baltiečiu, kad estai neturi savo "sost'nes" Vokietijoje. Estu Tautine Taryba yra susikūrusi Švedijoje, nes ten gyvena dvidešimt keli tūkstančiai estu, regimai aukštesnes kokybes nei tremtiniai Vokietijoje. Vasario gale New Yorke turejo ivyktí kongresas, kuris turejo sukurti Pasaulio Estu Sajunga.

INFORMACIJOS

Lietuviu Kataliku Žiniai

Gyvenant lietuviams didesnese stovyklose lengv'au susitvarkyti savo rel'ginius reikalus, nes lietuviai kunigai, pasiskirste sritimis, la'kas nuo laiko aplamko savo tautiečius. Sunkiau tiems, kurie gyvena privačiai ir mažame kiekyje atskirose vietose, kuriu adresai ne visada yra žinomi arba, keliantis iš v'enos vietos i kita, jie pasikeičia. Tokiais atvejais patys lietuviai katalikai prašomi būti kontakte su savo srit'es dvasios vadais, kurie vyskupu yra ipareigoti rūpintis savaisiais, tureti ju adresus. Lietuviai kunigai mielai pades, žinodami gyvenamas vietas bei galimybes patarnauti, ypatingai Velykines išpažinties reikale, kurios atlikimas pras'dejo Pelenu diena ir baig'ai Švč. Trejybes sekmadieniu (birž. 12d.). Patogumo deliai primenama, kad Škotijoje gyvenančiu lietuviu dvasiniais reikalais rūpinasi kun. J. Gutauskas, gyv. 74, Hopehill Rd., Glasgow, N.W. Kun. J. Kuzmick's, St. Ann's Presbytery, Edward St., Bradford, Yorks., aptarnauja lietuvius Anglijos šiaureje šiuose apskrityse: Durham, Northumberland, Yorkshire ir Manchester su apylinkem's. Kun. J. Steponaitis, St. Patrick's, Dock St., Widnes, Lancs., aprūpina vakarine-šiaurine Anglijos dali: Cumberland, Westmorland, Lancaster, Cheshire, Shropshire, šiaurine dali Stafford apsk. ir šiaurine Valija. Kun. P. Kairiūnas, 13, College St., Leicester, rūpinasi vid. Anglija: Derby, Leicester, Lincoln, Northampton, Nottingham, Rutland, Stafford ir Warwick. Kun. A. Petraitis, St. Catherine's, Park Rd., Frome, Som., aprūpina vak. piet. Anglija: Berkshire (vak. dalis), Cornwall, Devon, Dorset, Gloucester, Hereford, Monmouth, Oxford (vak. dalis), Somerset, Sussex, Wiltshire, Worcester ir piet'ne Valija. TT. Marijonai (šiuo laiku kun. J. Sakevičius ir kun. A. Kazlauskas) 21, The Oval, Hackney Rd., London, E.2., rūpinasi: Berkshire (ryt. dal's), Bedford, Buckingham, Cambridge, Essex, Hampshire, Hertford, Huntingdon, Kent, London, Middlesex, Norfolk, Oxford (ryt. dalis), Suffolk, Surrey ir Sussex. Adresuojant laiška kunigui, prieš pavarde rašoma "Rev" (Reverend-didž'ai gerbiamas) vietoj-kun. arba Mr., kaip yra priimta anglosaksu kraštuose.

LIETUVIU KUNIGU PALAIKYMO REIKALU. Tūla laika kai kurie kunigai gavo pašalpa iš Anglu Kataliku Komiteto EVW. Del lešu stokos nuo š'o men. pradžios šioji pašalpa nutraukiama. Kunigu palaikymas ir kelioniu išla'du padengimas atitenka tiesiog patiems lietuviams, kurie ir taip visuomet buvo duosnūs. Jei kiekvienas katal'kas lietuvis skirtu iš savo pajamu vad. "dešimtinei" bent po 3 penus savaiteje, atrodo, užtektu apylinkes kunigo palaikymui. Pavyzdžiui, Londono l'etuviai kurie jau 45 metai moka 3 penus savaiteje ir, beto, duosniai prisidedami rinkliavomis bažnyčioje bei privačiomis aukomis suteik'a vienam kunigui pilna išlaikyma. Panašiai daroma ir Škotijoje.

Kun. J. Sakevičius, MIC

SPORTAS

"Kovas" Susitinka su Skotijos Meisteriu

Balandž'o 18 Rochdalej "Kovas" draugiškose rungtynese susitiko su Škotijos meisteriu Glasgow'o "Maryhill." Šios rungtynes buvo vienos iš arš'ausiu "Kovo" turetu susitikimu ir iš pat pizmuju minučiu užvire karšta kova. Pirma krepšini "sodina" škotai. "Kovas" atsilygina. Visas pirmas kelinys taip ir praeina: "Kovas" veda, o škotai lygina. Kelinys baigiamas 18:13 "Kovo" naudai. Antrame kelinyje škotai padiktuoja dar karštesni žaidima ir išlygina rezultata. Netrukus jau jie veda 29:24.

"Kovas" keičia žaidimo taktika. Pakeitimas padejo, ir po keliu minučiu rezultatas jau išlyginamas. Dar po keliu sekmingu metimu, — jau veda "Kovas" ir rungtynes baigiamos 34:30 "Kovo" naudai.

"Kovas," — Glatkauskas 6. Puzinas 14. Butkus 10. Steponavičius 4. Kakeranas 0.

V. Steponavičius.

ŠIS BEI TAS

POILSIUI

Linksmai praleides Velyku šventes Londone, vienas mūsu tautietis po pusiaunakčio atskubejo i Kings Cross stoti ir klaus'a geležinkeliečio, kada išeina sekantis traukinys i Huntingdona.

— Two to two and two two, too, — sako kasininkas.

— Thank you, — padekojo nusimines tolimojo hostelio gyventojas, pasamde taksi ir grižo pas dar besilinksminančius savo draugus.

— Pavelavau i traukini, — paaiškino jis draugams, — kasininkas man pasake, kad visi trauk'niai sušvilpe tiu . . tiu . . tiu . . ir išvažiavo . . .

LIKO VELNIUKU . .

Kiles iš caristines Rusijos Moiše Čertok (lietuviškaivelniukas), tapes naujosios valstybes užsieniu reikalu ministeriu, išverte savo pavarde i hebraju kalba.

DEMOKRATINEJE VALSTYBEJE

Southampton policijos viršininkas patrauke atsakomyben Britanijos oficiozi redaktoriu už straipsni, kuriame buvo parašyta, kad vietos polic'ja vienu atveju blogai atlikusi savo pareigas. "Daily Herald" turejo atsiprašyti policijos viršininka ir atlyginti jam nuostolius.

NEPRIKLAUSOMAS TEISMAS

Kai Darbo vyriausybes m'nisteriai suvažiavo i Shanklin viešbuti praleisti savaitgali ir aptarti programos naujiems Parlamento rinkimams, jiems buvo patiekti pietūs. Svečiams išsiskirsčius paaiškejo, kad jie suvalge bekono daugiau, nei priklause pagal maisto normas. Už "techniška klaida" teisms nubaude viešbuč'o vadovybe piniginemis baudomis.

TUREJO MARGUČIU . .

Ponios Woodbine iš Gravesend (Anglija) višta prieš Velykas padejo šešius kiaušinius per viena diena. Žinovai sako, kad ligi šiol buvo žinomas 4 kiaušiniu i diena rekordas, o normaliai gerai dedančios vištos vidutiniškai deda po viena kiaušini kas 25 valandos.

IŠEINA VL. ŠLAITO KNYGA

Po Velyku netrukus baigiama spausdinti Vlado Šlaito poez'jos knyga ŽMOGIŠKOSIOS PSALMĖS, knyga, kurios lauke talentingos poezijos pasiilge žmones. Knyga iš leidžiama dail'ai, specialaus formato 112 puslapiu. Kaina 3/-.

Kinlochleveno stovyklos lietuv'ai pizmieji užsisake 100 egz, Lowtono — 40 egz. Stovyklu ir skyriu platintojai (kur ju nebuvo, t'kimes ši karta susiras) prašomi pranešti, kiek jie nori šios knygos gauti platinimui, tokiu adresu: K. Barauskas, Cawdor St. Patricroft, c/o E. Armitage & Sons, Eccles, Manchester. Kad be reikalo nebūtu siuntinejama, pageidaujama, kad būtu užsisakoma tokie kiekiai, kokius numatoma išplatinti. Platintojams 10% nuolaidos. Pavieniai užsakytojai atsiunč'a ir pinigus, bet jie prašomi lūkteret, kol knyga išeis. Knyga išleidžiama beveik vien v'suomenes lešomis: už pelna iš literatūros vakaro.

SKELBIMAI

Noriu susipažinti ir susirašineti su lietuvaite ne jaunesne 30 metu. Esu 35m. amž. amatininkas. Suinteresuotos prašomos rašyti adresu: Jonas Anilit's, YMCA Hostel, Castle Winchombe, Sudeley, Glos.

LIETUVIŠKAI ANGLIŠKO ŽODYNO REIKALU. Gerb. tautiečiams D. Britanijoje pranešu, kad V. Petera'čio paruoštas ir Vokietijoje išleistas Lietuviškai Angliškas žodynas yra išejes iš spaudos. Žodyna, kur's apima virš 30.000 lietuvišku (pagrindiniu) žodžiu, apie 600 pusl. normalios knygos formato, gerame popieriuje ir drobeje išrišta, per mane galima isigyti, pr'siunčiant už 1 egz. 22/6. Užsisakiusiems už persiuntima moketi nereikia.

L. TOWNSEND,
Liet. Angl. Žodyno atstove D. Britanijoje,
Back 19 Crookes, Sheffield 10, Yorkshire.

Prašau atsiliepti Roma Dz'cevičiu. Rašyti — V. Zdanavičius, 56, Hutton Grove, North Finchley, London, N.12.

MANSFIELD'O IR APYLINKES LIETUVIAI!

Mansfieldo, Sutton ir apylinkes Kooperatyvo Draugija Ltd. savo krautuveje Stockwell Gate, Mansfield, pasamde VERTEJA. Apie ji teiraukites prie informacijos stalėlio-Enquiries (Drapery Department) apatiniame aukšte, ir j's palydes Jus krautuveje, padedamas apsipirkti. Krautuve turi galimybe aprūpinti Jus maistu, rūbais, bata's ir bateliais, dviračiais ir vaiku vežimel'ais, radijo aparatais, baldais, kilimais ir t.t. Visu prekiu kainos prienamos. Jei tapsite Draugijos nar'ais, — gausite dividenta visiems pirkiniams. ATSILANKYKITE — isitikinsite! VISI maloniai laukiami.

Printed by the Dragon Press,
49-51, John Street, Luton.